

LA IRRUPCIÓ DE L'ISLAM.

ISLAM

És una religió monoteista sorgida a la península Aràbiga (S.VII) que s'expandeix per Golf Pèrsic, Nord d'Àfrica, Turquia actual i la Península Ibèrica. Predicada i fundada per Mahoma (570 – 632).

Actualment: més de 900 milions de persones a molts països del mon.

L'Aràbia preislàmica.

Península Aràbiga:

- gran desert de relleu irregular.
- Envoltat en bona part de mar.
- No té cursos d'aigua regulars.
- Pluges pràcticament inexistents. (Iemen hi plou de tant en tant).

Durant el S VI:

- La major part estava poblada per tribus nòmades (cabiles)
- Dedicades al comerç i al pasturatge.
- Vivien en tendes de pell de camell
- Governats per **un xeic**, càrrec dirigent no hereditari.
- Eren anomenats **beduïns**: gent del desert.

Localització:

- Nord: petits estats de gasànides i dels lakhmides que limitaven amb els grans imperis de Bizanci i Pèrcia.
- Sud: Iemen, amb restes d'una antiga cultura, dels himyarites.
- Existien ciutats independent als oasis que es trobaven dins les rutes comercials de les caravanes d'aquella època Ex: Iatrib, Taif i la Meca.

No vivien aïllades.

Amb els comerç mantenien relacions amb els imperis bizantí i persa.

A les seves ciutats hi vivien i hi treballaven comunitats de cristians i jueus.

Religió (S VI):

- eren politeistes, creien en diverses divinitats.
- A la ciutat de la Meca: hi anaven en pelegrinatge el que vivien a la vora per venerar una pedra negra: Kaaba i altres ídols que representaven diverses divinitats.

Mahoma.

- Fundador de la religió Islàmica.
- La seva vida es divideix en dues parts: abans i després del 610, any de la seva experiència religiosa.

Del naixement de Mahoma a la seva primera experiència religiosa.

- sempre havia tingut inquietuds religioses., per buscar la veritat i les normes de conducta moral.
- Mica en mica va abandonant les pràctiques politeistes.
- 610: primera experiència religiosa: explicat com un conta, va dir que havia tingut una revelació de Déu (**Al·là**) a través del Arcàngel Gabriel, que li havia explicat la creació del món, què està bé i què està malament i què hi ha després de la mort.

La predicació.

- Comença a predicar la seva experiència, una nova religió anomenada **Islam**. (submissió a la voluntat de deu)
- Denunciava els abusos dels rics
- Exigia en nom de deu que es tinguessin en compte els desfavorits (dones viudes pobres, orfes..)
- Guanyava seguidors ràpidament entre els pobres.
- Els clans poderosos de la Meca li fan la vida impossible.
- 622: Mahoma i alguns seguidors fugen de la Meca i es refugien a Iatrib. Fugida = **hègira**. A partir d'aquí, els islàmics conten els anys.
- Aviat es el líder religiós i polític de Iatrib. Provoca tensions amb la Meca.
- Esclata una guerra oberta entre les dues ciutats.
- L'any 630 Mahoma entra vencedor a la ciutat de la Meca. Iatrib passa a dir-se Medina: ciutat del profeta.
- Mort al cap de dos anys sent el cap indiscutible de tota la zona occidental de la península Àrabi.
- Les tribus beduïnes estaven unificades: parlaven en àrab

Practicaven la religió islàmica.

La religió Islàmica.

Fonts bàsiques:

- Els seus deixebles van recollir les predicacions en l'**Alcorà** (recitació): gran bellesa literària, 114 capítols dividits en versets numerats.
- També té un llibre sagrat: **La Sunna** (tradició): recull de dites i conductes de Mahoma.

Creences bàsiques:

- Monoteisme radical: només hi ha un deu. Al·là.
- És la font de tot el què existeix.
- Mahoma n'és el darrer enviat.
- Existeix una vida després de la mort
- Existeix un judici final.
- Segons el comportament aniran al paradís o a l'infern.

Obligacions fonamentals, les cinc columnes:

- fe monoteista : **xahala**.
- Pregaria recitada cinc vegades al dia direcció a la Meca.
- Dejuni durant **el ramadà**. (més de commemoració de la revelació a Mahoma.)
- La pràctica de l'almoina.
- Pelegrinatge a la Meca, si es pot, al menys un cop a la vida.

Algunes normes morals:

- Permet la poligàmia.
- Permet el divorci.
- Permet l'esclavatge.
- Prohibeix els jocs d'atzar
- Prohibeix el consum de porc.
- Prohibeix el consum de begudes alcohòliques.

L'expansió de l'islam.

A la mort de Mahoma l'islam es va expandir ràpidament.

Els fets.

- **Els califes:** dirigents successors de Mahoma, capitanegen els exercits mahometans per conquerir nous territoris i fer nous adeptes. Tenen poder polític i religiosos.
- En cent anys va créixer molt.
- Com que la Meca i Medina van quedar descentrades, l'any 661 el califes es van instal·lar a **Damasc**.
- Un segle més tard (762) una altre dinastia va adoptar com a capital la ciutat **de Bagdad**.

Les causes de l'expansió islàmica.

- L'impuls de la nova religió: va unificar Aràbia

Era molt senzilla i atraient.

M. havia dit que calia combatre els infidels.

M. prometia el paradís als creients m.combat.

- Força militar del beduïns, que conquerien els imperis veïns que eren febles i tenien divisions internes.
- La tolerància de la nova religió envers els costums i les lleis dels pobles dominats. Aquest estaven descontents pels impostos que tenien de pagar als bizantins.

La islamització.

- Els àrabs aconsegueixen islamitzar pobles molt diferent (sirians o berber del Magreb) (com els romans)
- Aquest pobles tan diversos adopten la llengua àrab i la religió islàmica. (com el llatí amb el romans)
- Distingim entre: **àrab:** habitants d'Aràbia.

Islàmic o musulmà: una persona d'aquesta religió pot ser de molts indrets: persa, Indonèsia, turca, siriana, pakistanesa, berber, negroafricana....

Conseqüències econòmiques i culturals.

- amb la seva expansió i islamització, el món musulmà va crear un gran espai comercial.
- De la Xina fins la península ibèrica passant pel Golf Pèrsic.
- Va desenvolupar una gran xarxa de ciutats i la moneda islàmica, el dinar d'or, va convertir-se en la més important d'aquella època.

- Tot el que anaven coneixent en els diversos països conquerits ho van difondre. Ex de la Xina, l'ús del paper i de la brúixola.

Els musulmans a la Península Ibèrica.

L'ocupació de la Península.

- El 710 el visigots es van dividir en dos bàndols.
- Aprofitant-t'ho un exèrcit de berbers, governats per Tariq van desembarcar al penyal de Gibraltar. Els visigots son derrotats i el regne visigot es va desfer.
- Tariq i Musà (**emir** o governador del nord d'Àfrica) conquereixen bona part de la P. Ibèrica. (711 – 714)
- L'antiga Hispània romana, llevat de la zona costanera del cantàbric, es convertí en una nova província de l'Imperi islàmic anomenat **al-Àndalus** la capital Córdoba.
- 732, els emirs successors de Musà van acabar de conquerir la península.
- Primer **al-Àndalus**, va se una província (**emirat**) depenen del califa de Damasc. 732 es va independitzar. 929 l'emir Abd al-Rahman III se'n va proclamar califa: durant el SX es parla **del Califat de Córdoba**. Màxim esplendor. Aquest califa va durar fins 1033 quan al-Àndalus es va dividir en petits regnes: **taifes**. Ex. Tortosa i lleida (taifes fins el SXII).

Les ciutats musulmanes.

- no van arribar gran nombre de musulmans a la P. Ibèrica.
- Bona part de la població hispanoromana es convertí al islamisme, així havien de pagar menys impostos.
- Les persones de religió cristiana (**mossàrabs**) i jueva tenien barris propis dins la ciutat on podien seguir practicant la seva religió.

Característiques de les ciutats musulmanes:

- Absència de normes en la seva construcció.
- Cadascú construïa casa seva al voltant d'un pati interior, sempre respectant la propietat del veí.
- Dona un plànol laberíntic, carrers estrets, curvilinis, sense sortida
- quan quedava un espai ample i construïen el mercat.
- No existeixen els espectacles públics: teatres, circo...
- Només tenen dues grans festes. Ramadà i la Gran Pasqua (40 dies després)

Malgrat tot les ciutats tenien uns elements comuns.

- La **medina**: Nucli primitiu emmurallat dens la ciutat. Hi havia la **mesquita** i els barris més importants organitzats per artesans del mateix ram o grups ètnics o religiosos. (barri cristià, jueu..) **Un mercat** on es guardaven les mercaderies més cares.
- Els **ravals**: barris exteriors a la medina. Es formaven quan la ciutat creixia.
- L'**alcassaba**: recinte defensiu situat a la part alta de la ciutat.
- Les **esplanades**: fora de la ciutat: per celebrar festes religioses, fer-hi plegaria els divendres: **mussares**. Si eren per fer parades militars: **mussalles**.

L'art islàmic. La Mesquita.

- Moham va prohibir imatges de tot allò que té alè vital. Aquest art només

ha produït escultures i pintures abstractes o florals.

- Es concentra a les mesquites.
-